

הגאולה) פועלת שיהי קל יותר כשנמצאים עדיין בגלות: לא זו בלבד שישודעים שבודאי יצאו מהגלות, אלא יתירה מזה – שישודעים שכל רגע שנמצאים במעמד ומצב של גלות, מהוה הכנה והכשרה ליציאה מן הגלות אל הגאולה. ובמילא, מסתכלים על כל רגע בגלות – לא כמו רגע בגלות, אלא כמו רגע של הכנה לגאולה.

וההסברה בזה – שבכל פעולה שיהודי עושה בכל יום ויום במשך שהותו בגלות, ה"ה מאיר עוד חלק בעוה"ז הגשמי והחומרי, ובמילא ה"ה מברר ומזכך עוד חלק בעוה"ז הגשמי והחומרי, עוד חלק מקליפת נוגה כו', שעי"ז פועלים את תכלית השלימות של ימות המשיח שהוא גילוי אוא"ס ב"ה בעוה"ז הגשמי, כמבואר בארוכה בתניא¹³. וכיון שכן, הרי מובן שצריכים להסתכל על כל רגע שבו מוכרחים עדיין להיות בגלות – לא כמו רגע של גלות, אלא כמו רגע של הכנה והקדמה לגאולה. ואז, נקל יותר להתמודד עם קשיי הגלות ולעבוד עבודתו כדבעי.

זאת ועוד – שהעבודה היא באופן שהאדם מרגיש את עצמו ל"בן חורין" ("ער איז שוין ניט אין גלות"), והיינו, שהנשמה היא במעמד ומצב של חירות, ועבודתו בגלות היא כמו "בן חורין" שצריך להוציא מישהו אחר שנמצא עדיין בשבי'.

וענין זה מתבטא באמונה בביאת המשיח שיבוא בכל יום¹⁴ – לא אמונה בדרך מקיף, אלא אמונה שחודרת בכל כחות נפשו בדרך פנימי, ואמונה זו גופא מוציאה אותו מהגבלות של הגלות, ובמילא יכול לעבוד עבודתו מבלי להתחשב בהמיצרים וגבולים שמצד הגלות.

– וזהו הביאור בפתגם המקובל בשם הבעש"ט¹⁵, שכל אחד מישראל יכול לחצות נהר ע"ג מטפחת ("דורכשווימען אַ טייך מיט אַ פאַטשיילע"), אלא שצריך להאמין בזה. והיינו, שכאשר האמונה היא (לא בדרך מקיף, אלא) בדרך פנימי, מעמידה היא את האדם כולו, בכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו, במעמד ומצב שלה (של האמונה), ואז, לא יפלא שהוא מושל על הטבע, כיון שמציאותו היא למעלה מהטבע, וכל מציאות הטבע לא נבראה אלא בשבילו, כמארזו¹⁶ "בראשית, בשביל ישראל שנקראו ראשית", וכיון שהענין ד"נקראו ראשית" הוא אצלו בגילוי, פועל הוא כל מה שצריך לפעול באין מפריע.

יד, י – ופרעה הקריב וישאו בני ישראל את עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם וייראו מאד ויצעקו בני ישראל אל ה'

סב. לימוד מפרשת בשלח, שהגלות עצמה גורמת העלי' של הגאולה, וכל רגע בגלות אינו רגע של גלות, אלא רגע של הכנה לגאולה

כט... הגאולה ממצרים בפועל – היא בפרשת בא, שבה נאמר¹ "בעצם היום הזה יצאו גו' מארץ מצרים". ולפנ"ז באה התחלת הגאולה – בפרשת וארא², שבה מסופר אודות המכות, והרי כשהתחילו המכות בטלה עבודה מאבותינו במצרים³. ועוד לפנ"ז – בתחילת הפרשה – נאמר⁴ "לכן אמור לבני ישראל אני הוי'", שזוהי ההודעה (וההתחלה) על הגילוי דשם הוי' דלעילא⁵, שקשור עם הגאולה מגלות מצרים⁶, שהיא גם ההתחלה להגאולה האמיתית והשלימה, עלי' נאמר⁷ "כימי צאתך מארץ מצרים וגו'".

ולאח"ז באה פרשת בשלח – שבה עומדים עתה: התחלת הפרשה היא: "ויהי בשלח פרעה את העם". ומבואר בזה בתורה אור⁸, שפרעה "הי' משלח פארות וענפים ועושי פרי למעלה את העם שע"י גלותם במצרים והשתעבודותם בהם גרמו שנתעלו בחי' ניצוצי אלקים שנפלו שמה בשבירת הכלים, והוא הוא בחי' כח הצומח להצמיח ישועות ישראל, כמ"ש⁹ ופרעה הקריב, ואמרו רז"ל¹⁰ שהקריב את לבם של ישראל לאביהם שבשמים". וע"ד שבגשמיות שלח פרעה עם בני' זבחים ועולות להקריב לה' [כפי שאמר לו משה רבינו "גם אתה תתן בידינו זבחים ועולות ועשינו לה' אלקינו"¹¹, וכן הי' בפועל¹²], כך גם בפנימיות הענינים – ששלח עמהם את ניצוצות הקדושה שהיו במצרים, שלקחום בני' עמהם בצאתם ממצרים. ל. וידיעת ענין זה (שהגלות עצמה גורמת העלי' של

(1) יב, מא.

(2) מושא"כ בפרשה שלפנ"ז – ססיומה וחותמה בקושי השעבוד עד לטענת משה רבינו "למה הרעות לעם הזה" (ה, כב).

(3) ראה הנסמן בשיחת ש"פ וארא בתורת מנחם התוועדויות חלק יו"ד ע' 322 ואילך הערה 27 (שם ע' 325).

(4) 1, 1.

(5) ראה אוה"ת וארא ע' כזו.

(6) מיכה ז, טו.

(7) ראה סה"מ תש"ח ע' 164.

(8) פרשתנו (בשלח) סא, ג.

(9) יד, יו"ד.

(10) ראה שמו"ר פכ"א, ה.

(11) בא יו"ד, כה.

(12) ראה פרש"י שם יב, לא.

(13) פל"ז.

(14) ראה אגרות קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א ח"ב ע' רלג ואילך.

(15) ראה בהנעתק בס' בעש"ט עה"ת ח"א פ' לך בהגהת מקור מים חיים אות מב. וראה גם תורת מנחם – התוועדויות ח"ח ס"ע 242. מכתב כ"ה ניסן שנה זו (אגרות קודש ח"ח ע' שנג).

(16) פרש"י בראשית א, א – מויק"ר פל"ו, ד.